

Factsheet Good Practices & Ideas

GENERO is het netwerk voor ouderenzorg voor de regio Zuidwest-Nederland. Het netwerk is in 2008 gestart vanuit het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) om de zorg voor ouderen met complexe hulpvragen te verbeteren. Good Practices & Ideas voor zorg en ondersteuning van (kwetsbare) ouderen zijn bijeengebracht, om van elkaar te leren en inspiratie op te doen voor de praktijk van ouderenzorg en -welzijn. GENERO voert ook drie transitie-experimenten uit om samenhang, kwaliteit en betaalbaarheid van ouderenzorg te verbeteren: Even buurten, Keten zorg Ouderen Walcheren, Zorgprogramma voor Preventie en Herstel. www.erasmusmc.nl/genero.

Good Practice – Gezondheidsmeter

Domein: Technologie – Zorg

Regio: Nederland

Achtergrond

Patiënten met een chronische ziekte of aandoening hebben slechts enkele uren per jaar direct contact met zorgverleners. Daarbuiten zorgen patiënten naar eigen inzicht voor hun gezondheid. Om deze vorm van zelfmanagement te ondersteunen heeft Curavista de Gezondheidsmeter ontwikkeld: een online-platform waarmee patiënten met een chronische ziekte of aandoening hun ziekteproces kunnen monitoren en de eigen zorgverlener(s) kunnen laten meekijken en om advies vragen. Er zijn verschillende programma's, bijvoorbeeld op het gebied van diabetes, pijn, migraine en COPD. Regelmatig worden voor nieuwe indicaties programma's toegevoegd aan de Gezondheidsmeter. Patiënten met meerdere aandoeningen kunnen zich ook voor meerdere programma's aanmelden en per programma aangeven welke zorgverleners toegang krijgen.

Aanpak

De Gezondheidsmeter biedt inzicht in het dagelijks verloop van de klachten, hiervoor worden vragenlijsten en gegevens ingevuld door de patiënt. Alle programma's zijn intelligent: na het invullen worden persoonlijke grafieken, staafdiagrammen of tabellen getoond die in een oogopslag de opvallendste zaken laten zien. Via deze informatie kan het ziektebeloop nauwkeurig worden gevolgd. Het programma biedt ook de mogelijkheid voor een e-consult met een zorgverlener en er is ruimte voor een zelfmanagementplan waarin persoonlijke doelen of afspraken worden genoteerd. Daarnaast kunnen er alerts worden ingesteld, waarbij code rood betekent dat de spoedlijn van een arts moet worden gebeld, dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een bloedsuikerwaarde te hoog is. De e-consult-module ontlast het telefonisch spreekuur, maakt de afhandeling van vragen van de cliënt beter planbaar en kan grotendeels door verpleegkundigen worden gedaan. Bovendien biedt het e-consult een patiënt een laagdrempelige toegang tot de zorg.

Alle programma's van de Gezondheidsmeter worden in samenwerking met zorginstellingen, patiëntenorganisaties en medisch specialisten ontwikkeld. De meeste programma's zijn als freeware gratis beschikbaar voor patiënten en behandelaars en kunnen direct worden gebruikt. Vaak vragen ziekenhuizen, zorggroepen of Zelfstandig Behandel Centra (ZBC) om een aangepaste versie zodat de software aansluit bij het zorgproces binnen de eigen organisatie. Ook dienen organisaties soms een verzoek in voor het ontwikkelen van een nieuw programma voor een indicatie waarvoor nog geen programma beschikbaar is. Voor deze ontwikkelingen worden kosten berekend.

Praktisch overzicht

Organisatie	Curavista, ontwikkelaar van digitale zorginnovaties (Geertruidenberg)
Specifiek doel	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van het zelfmanagement van patiënten met een chronische ziekte of aandoening, waardoor men beter inzicht krijgt in het ziekteverloop en de regie over de eigen behandeling behoudt.

	<ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen van interactie tussen patiënt en behandelaar waardoor een directere aanpak mogelijk is en routinecontroles tijdens consulten minder vaak nodig zijn.
Doelgroep	Patiënten met een chronische ziekte of aandoening en hun zorgverleners. Voor 21 indicaties zijn momenteel programma's beschikbaar. Er worden regelmatig nieuwe programma's ontwikkeld waarmee de doelgroep en groep zorgverleners zich uitbreidt.
Ontwikkeling	Curavista (Geertruidenberg) in samenwerking met zorginstellingen, patiëntenorganisaties en medisch specialisten.
Uitvoering en rolverdeling	De Gezondheidsmeter is ontwikkeld in 2002. Sindsdien zijn circa 40 verschillende programma's gelanceerd. Voor sommige indicaties zijn meerdere programma's op maat gemaakt. De ontwikkeling daarvan vindt plaats in samenwerking met ziekenhuizen, patiëntenverenigingen en specialisten.
Sinds wanneer in praktijk	Sinds 2002 zijn diverse programma's voor de Gezondheidsmeter op de markt.
Resultaten tot nu toe	<ul style="list-style-type: none"> • Op dit moment (januari 2012) maken in Nederland circa 15.000 mensen gebruik van de Gezondheidsmeter. • De verwachting is dat de kwaliteit van zorg verbetert als patiënten zelf vaker meetwaarden bijhouden en monitoren, doordat er op het juiste moment actie ondernomen kan worden: als er bijvoorbeeld afwijkende waarden zijn, neemt de patiënt contact op met zijn/haar zorgverlener. Routinecontroles tijdens consulten zullen minder vaak nodig zijn. • Therapietrouw kan op betrouwbare wijze bepaald worden via de programma's. • De gesprekken met de arts worden efficiënter benut als de patiënt vóór het spreekuur een anamneselijst invult (beschikbaar via de programma's), waarbij punten die aandacht behoeven gehighlight worden. Hierdoor is er tijdens het spreekuur ook meer aandacht voor de besprekpunten waaraan bij de patiënt behoefte is. • Door de patiënt centraal te stellen in de software, wordt ketenzorg 'vanzelf' vorm gegeven: de patiënt geeft verschillende zorgverleners toegang tot zijn/haar dossier, die allemaal de voortgang kunnen inzien.
Reacties van de doelgroep	Er zijn geen evaluaties of onderzoeken verricht naar de ervaringen van de doelgroep. Het grootschalige gebruik van de Gezondheidsmeter toont echter aan dat er behoefte is aan een dergelijk instrument. Reacties van individuele gebruikers laten zien dat de Gezondheidsmeter wordt ervaren als een bruikbaar hulpmiddel om meer grip te krijgen op het eigen ziekteproces en dat de communicatie met zorgverleners hierdoor verbetert.
Financiering	Alle gratis beschikbare programma's zijn mogelijk gemaakt door inkomsten uit advertenties op de website. Aangepaste versies of nieuwe ontwerpen voor organisaties en instellingen zijn betaalde diensten.
Randvoorwaarden voor implementatie	Niet iedere patiënt is een goede zelfmanager. De interactie tussen patiënt en zorgverlener werkt echter motiverend en is een voorwaarde om mee te blijven doen aan het programma. Hiermee wordt het belang onderstreept van inbedding van zelfmanagement in het primaire proces van de dagelijkse zorg.
Succesfactoren en belemmerende factoren	<p>Succesfactoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patiënten met een chronische ziekte zoeken vaker zelf via internet informatie over hun ziekte, vragen sneller een second opinion en stellen

---

regelmatig een kritische vraag aan hun zorgverlener. Deze actievere rol van de patiënt sluit aan bij het principe van zelfmanagement in dit project.

- Online-zijn is onderdeel van het dagelijks bestaan geworden. De meeste patiënten zijn bekend met computer- en internetgebruik.
- Digitale hulpmiddelen, waaronder de Gezondheidsmeter, maken steeds vaker deel uit van het zorgproces.

Belemmerende factoren:

- Nog niet alle mensen maken gebruik van een computer met internet. Er maken daardoor relatief weinig hoogbejaarden (90+) gebruik van de Gezondheidsmeter.
- Er is nog geen tarief voor e-health-consulten door zorgverleners.

Contactpersoon

Esther van Noort (esther.vannoort@curavista.nl)

Website

www.gezondheidsmeter.nl
www.zorgportaalrijnmond.nl
www.curavista.nl
